

A bírósági ülnökök jogai és kötelezettségei

Az ülnökökre vonatkozó legfontosabb rendelkezéseket a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) és a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) tartalmazza.

Ülnöknek az a 30. évét betöltött magyar állampolgár választható meg, aki nem áll a cselekvőképességet érintő gondnokság vagy támogatott döntéshozatal hatálya alatt, továbbá büntetlen előéletű és nem áll közügyektől eltiltás hatálya alatt sem. (Bjt. 212. § (1) bek.)

Az ülnököknek az ítélezésben a hivatásos bírákkal azonos jogaik és kötelezettségeik vannak.

Az ülnökök megbízatása 4 évre szól. A soron kívüli ülnökválasztás eredményeképpen megválasztott ülnökök megbízatása a következő soros ülnökválasztás alkalmával lejár.

Az ülnökök a megbízatásuk időtartama alatt nem lehetnek tagjai pártnak és politikai tevékenységet sem folytathatnak (Bjt. 212. § (3) bek.). Az országgyűlési képviselői megbízatás, az önkormányzati képviselő-testületi tagság politikai tevékenységnek tekintendő. Nem politikai tevékenység a munkavállalói - szakmai, érdekvédelmi - szervezetben való részvétel.

Az ülnököt az igazságszolgáltatásban való részvételével összefüggő cselekménye tekintetében mentelmi jog illeti meg. A mentesség terjedelmére és az ülnök mentelmi jogának felfüggesztésére vonatkozó szabályokat a Bjt. 2. § (4) és (5) bekezdése tartalmazza.

A megválasztott ülnököknek bírói esküt kell tennie.

Az ülnököt a bíróság elnöke hívja be és osztja be az ítélező tanácsba. E tisztsége gyakorlásának idejére az ülnököt a Bjt. 221. § rendelkezései szerint távolléti díj, illetőleg tiszteletdíj illeti meg, amelyet a bíróságok költségvetésükből térítenek meg.

A Bjt. 221. § (1) bekezdésben foglaltak szerint a munkaviszonyban, kormányzati szolgálati, állami szolgálati, közszolgálati, egészségügyi szolgálati vagy közalkalmazotti jogviszonyban, adó- és vámhatósági szolgálati jogviszonyban, rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonyban, honvédelmi alkalmazotti jogviszonyban, a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvény szerinti rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél és a Magyar Honvédségnél szolgálati viszonyban, vagy foglalkoztatásra irányuló más jogviszonyban (szövetkezetről munkaviszony jellegű jogviszonyban stb.) álló ülnököt ülnöki működésének időtartamára a távolléti díja illeti meg.

A Bjt. 221. § (1) bekezdésben meghatározott jogviszonyokban nem álló, vagy az ülnöki működése idejére munkabérben (díjazásban) nem részesülő ülnököt tiszteletdíj illeti meg. A tiszteletdíj mértéke az ülnök működésének minden napjára a bírói illetményalap (566.660 Ft) egy munkanapra eső összegének a 25 százaléka.

A Bjt. 221. § (5) bekezdése szerint az ülnök a hivatalos kiküldetésével járó költségeket a bírákra irányadó rendelkezések megfelelő alkalmazásával számolhatja el.

Joga az ülnöknek, hogy a behívásáról legalább egy hónappal korábban értesüljön, illetve, hogy kérésére, fontos okból a bíróság elnöke elhalaszthassa a működése megkezdésének időpontját.

Az ítélező tanácshoz beosztott ülnök joga, hogy a tárgyalandó ügyek tény- és joganyagát megismerhesse, arról őt az ítélező tanács elnöke tájékoztassa.

Az ítélet meghozatalát megelőző zárt tanácskozással kapcsolatos tanácskozási titok megőrzése az ülnök számára is kötelező. Ez vonatkozik a szolgálati, illetve az államtitokra is.

Az ülnök megbízatása megszűnik (Bjt. 220. § (1) bek.):

- a) az ülnök halálával,
- b) a megbízatásának lejártával,
- c) ha a 212. § (1) bekezdésében foglalt feltételek valamelyike már nem áll fenn,
- d) a 70. év betöltésével,
- e) lemondással (képviselő-testülethez intézett írásbeli nyilatkozatával),
- f) ha a 219. § (4) bekezdésében meghatározott esetben az ülnököt megválasztó képviselő-testület az ülnököt visszahívja.

A katonai ülnök megbízatása - a nyugállományba helyezést kivéve - akkor is megszűnik, ha a szolgálati viszonya megszűnt.

Tájékoztató

a bírósági ülnökválasztással kapcsolatos adatkezelésről

Adatainak védelme fontos számunkra, ezért ezúton szeretnénk Önt tájékoztatni a védelemben részesített személyes adatainak kezelésével kapcsolatos tudnivalókról.

1. Adatkezelő neve, elérhetőségei

Budapest Főváros Önkormányzata;

Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatal (továbbiakban: Adatkezelő)

cím: 1052 Budapest Városház utca 9-11.

Telefon: +361-327-1000 E-mail: ugyfelszolgalat@budapest.hu Honlap: www.budapest.hu

2. Adatvédelmi tisztviselő elérhetőségei

dr. Kormány-Krivács Zita

Telefon: +361-999-91-90 E-mail: adatvedelmitisztviselo@budapest.hu

3. Az adatkezelésre vonatkozó jogszabályok

- a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendelet (továbbiakban: Rendelet)
- az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény
- a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.)
- a Büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.)

4. A kezelt adatok köre, az adatkezelés célja és jogalapja

<u>személyes adat</u>	<u>az adatkezelés célja</u>
<u>ülnökjelölt adatai</u>	
név	a bírósági ülnökjelölt beazonosításához szükséges
leánykori név	a bírósági ülnökjelölt beazonosításához szükséges
születési hely	a bírósági ülnökjelölt beazonosításához szükséges

születési idő	a bírósági ülnökjelölt beazonosításához, valamint a bírósági ülnökké jelöléshez a jelölt életkorának ismerete szükséges
anyja neve	a bírósági ülnökjelölt beazonosításához szükséges
lakóhely	a bírósági ülnökjelölttel való kapcsolattartás céljából szükséges
telefonszám	a bírósági ülnökjelölttel való kapcsolattartás céljából szükséges
e-mail cím	a bírósági ülnökjelölttel való kapcsolattartás céljából szükséges
iskolai végzettség, szakképzettség, foglalkozás, munkahely neve	A Be. 680. § (5) bekezdésében meghatározott végzettségű, foglalkozású, munkakörrel rendelkező vagy korábban rendelkező személy vehet részt. E törvényi feltétel meglétének ellenőrzése céljából szükséges az adatok megadása.
egy hónapra járó távolléti díj összege	A bírósági ülnököt ülnöki működésének időtartamára (napokra) távolléti díj illeti meg. Ezen összeg megállapításához szükséges az egy hónapra járó távolléti díj összegének megadása.
Bjt. 212. §, valamint a Be. 680. (5) bekezdésében meghatározott feltételek fennállásáról szóló nyilatkozat és a feltételek fennállását igazoló okiratok vagy azok másolata (munkáltatói igazolás, hatósági erkölcsi bizonyítvány, képzettséget, végzettséget igazoló okiratok másolata, Országos Bírósági Hivatal igazolása, hogy nem áll cselekvőképességet érintő gondokság hatály alatt, gyámhatóság igazolása, hogy nem áll támogatott döntéshozatal hatálya alatt)	Csak olyan személy választható meg bírósági ülnöknek, aki ezen törvényi feltételeknek megfelel.
jelölt aláírása	a bírósági ülnökké jelölés elfogadásáról szóló nyilatkozat érvényessége érdekében szükséges

<u>személyes adat</u>	<u>az adatkezelés célja</u>
<u>jelölő szervezet adatai</u>	
jelölő szervezet neve	a jelölő beazonosításához szükséges

jelölő szervezet képviselőjében eljáró személy neve	a jelölő jelölési jogosultságának megállapításához szükséges
cím	A Bjt. 213. §-a alapján a jelölő a bíróság illetékességi területén működő szervezet, (tantestület, egyesület, érdekképviselői szerv) lehet. A cím megadása szükséges annak ellenőrzése céljából, hogy a jelölők jogosultak-e a jelöltállításra, valamint kapcsolattartás céljából szükséges.
telefonszám	A jelölőkkel való kapcsolattartás céljából szükséges
e-mail cím	a jelölőkkel való kapcsolattartás céljából szükséges
jelölő szervezet képviselőjének aláírása	a jelölés érvényességének megállapításához szükséges

<u>személyes adat</u>	<u>az adatkezelés célja</u>
<u>magánszemély jelölő adatai</u>	
jelölő személy neve	a jelölő jelölési jogosultságának megállapításához szükséges
jelölő személy születési ideje	A Bjt. 213. §-a alapján a jelölő nagykorú személy lehet. A születési idő megadása szükséges annak ellenőrzése céljából, hogy a jelölő nagykorú személy
cím	A Bjt. 213. §-a alapján a jelölő a bíróság illetékességi területén lakóhellyel rendelkező személy lehet. A cím megadása szükséges annak ellenőrzése céljából, hogy a jelölő a bíróság illetékességi területén lakóhellyel rendelkező személy.
állampolgárság	A Bjt. 213. §-a alapján a jelölő magyar állampolgár személy lehet. Az állampolgárság megadása szükséges annak ellenőrzése céljából, hogy a jelölő magyar állampolgár.
telefonszám	A jelölőkkel való kapcsolattartás céljából szükséges
e-mail cím	a jelölőkkel való kapcsolattartás céljából szükséges
jelölő aláírása	a jelölés érvényességének megállapításához szükséges

A személyes adatokat az érintettől vagy a jelöltől kapjuk meg.

A megválasztott ülnökökről névjegyzék készül, valamint megbízólevél kerül kiállításra.

Az adatkezelés jogalapja

A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 212-215. §-ai és a Büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 680. § (5) bekezdése meghatározza, hogy a bírósági ülnökjelöltnek mely törvényi feltételnek kell megfelelnie ahhoz, hogy a Fővárosi Közgyűlés megválaszthassa ülnöknek. Az adatkezelés az adatkezelő közhatalmi tevékenysége keretében végzett feladatának végrehajtásához szükséges, a Rendelet 6. cikk (1) bekezdés e) pontján alapul, figyelemmel a Rendelet 9. cikk (2) bekezdés g) pontjában, valamint a Rendelet 10. cikkében foglaltakra is. Az adatszolgáltatás kötelező, ennek hiányában nem tehető javaslat a megválasztandó bírósági ülnökök személyére.

5. Adattovábbítás

A megválasztott ülnökök névjegyzéke, az elfogadó nyilatkozatok, valamint a megbízólevelek – a rajtuk szereplő személyes adatokkal a Fővárosi Törvényszékre kerülnek továbbításra.

6. Az adatkezelés időtartama

A Hivatal a személyes adatokat a bírósági ülnökök 2025. évi soron kívüli választása során az ülnököt megválasztó közgyűlés részére a Bjt 212-215. §-ból és a 220.§-ból következő feladatainak ellátáshoz szükséges ideig, továbbá az önkormányzati hivatalok egységes irattári tervének kiadásáról szóló 78/2012. (XII.28.) BM rendelet és belső szabályzatok szerinti időtartamig kezeli.

7. Az adatkezelésre jogosultak köre, az adatokhoz való hozzáférés és az adatbiztonsági intézkedések

Az adatok kezelését kizárólag az Adatkezelő erre felhatalmazott munkatársai végzik a feladataik ellátása érdekében. A tárolt adatokhoz hozzáférni kizárólag az arra kijelölt munkatársak, valamint a döntési eljárásban résztvevők jogosultak.

Adatkezelő a személyes adatokat a székhelyén található szervereken és irattárban, valamint a központi irattárában tárolja.

Adatkezelő minden észszerűen elvárható technikai és szervezési intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a személyes adatait védjük, többek között a jogosulatlan hozzáférés ellen vagy azok jogosulatlan megváltoztatása ellen.

8. Az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogai és jogorvoslati lehetőségei

Jogok

Az érintett kérelmezheti (az 1. pontban megjelölt elérhetőségeken):

- a) tájékoztatását a személyes adatai kezeléséről,
- b) személyes adatainak helyesbítését,
- c) személyes adatai kezelésének korlátozását (meghatározott esetekben),
- d) személyes adatai törlését (a jogszabályban elrendelt adatkezelések kivételével),
- e) valamint tiltakozhat a személyes adatainak kezelése ellen.

Az érintett kérelmére Adatkezelő

- **tájékoztatást** ad arra vonatkozóan, hogy személyes adatainak **kezelése** folyamatban van-e, amennyiben igen, a tájékoztatásnak az alábbiakra is ki kell terjednie: az adatkezelés célja, az adatkezeléssel érintett személyes adatok kategóriái, adattovábbítás esetén: a címzettek megnevezése, az adatkezelés időtartama, érintett jogai, jogorvoslathoz való jogai, amennyiben az adatok nem az érintettől származnak: az adatok forrásának megjelölése.
- A kérelem benyújtásától számított legrövidebb idő alatt, legfeljebb azonban a kérelem beérkezésétől számított 1 hónapon belül írásban, közérthető formában adja meg a tájékoztatást. E tájékoztatás díjmentes. Amennyiben az Adatkezelő bizonyítani tudja, hogy az érintett kérelme megalapozatlan vagy túlzó, az Adatkezelő költségtérítést számíthat fel vagy elutasítja a kérelmet.
- amennyiben az érintett az adatkezelés tárgyát képező személyes adatok másolatát kéri, Adatkezelő ezt rendelkezésre bocsátja. Az érintett által kért további másolatokért a Adatkezelő adminisztratív költségeken alapuló ésszerű mértékű díjat számíthat fel.
- indokolatlan késedelem nélkül **helyesbíti** az érintettre vonatkozó pontatlan személyes adatokat, illetve a hiányos személyes adatokat – kiegészítő nyilatkozat alapján – kiegészíti.
- **korlátozza** az adatkezelést, ha az érintett vitatja a személyes adatok pontosságát, ha az adatkezelés jogellenes és az érintett ellenzi az adatok törlését, ha az adatkezelés céljából már nincs szükség a személyes adatok kezelésére, de az érintett jogi igényének érvényesítéséhez szükséges, vagy ha az érintett tiltakozott az adatkezelés ellen. Ebben az esetben az adatkezelő a személyes adatokat a tárolás kivételével csak az érintett hozzájárulásával vagy jogi igény előterjesztéséhez, érvényesítéséhez, védelméhez vagy más természetes személy vagy jogi személy jogainak védelme érdekében vagy fontos közérdekből kezelheti.
- a személyes adatot **törli**, ha kezelése jogellenes, ha az adatkezelés célja megszűnt, ha a személyes adatokat az adatkezelőre vonatkozó jogi kötelezettség teljesítése érdekében törölni kell, vagy ha az érintett tiltakozik az adatkezelés ellen és nincs elsőbbséget élvező jogszerű ok az adatkezelésre. A törlési kérelmet Adatkezelő abban az esetben utasítja el, ha az irattározásra vonatkozó jogszabályban foglalt határidő nem telt el.

Az érintett

- **jogosult arra, hogy a saját helyzetével kapcsolatos okokból tiltakozzon személyes adatainak kezelése ellen**, ha álláspontja szerint a Hivatal a személyes adatait a jelen adatkezelési tájékoztatóban megjelölt célokkal összefüggésben nem megfelelően kezelné.

Ebben az esetben a személyes adatai nem kezelhetők tovább, kivéve, ha az adatkezelést olyan kényszerítő erejű jogos okok indokolják, amelyek elsőbbséget élveznek az érintett érdekeivel, jogaival, szabadságaival szemben, vagy amelyek jogi igények előterjesztéséhez, érvényesítéséhez vagy védelméhez kapcsolódnak.

Az érintett személyes adatok törlésére, korlátozására, helyesbítésére, illetve tiltakozásra vonatkozó kérésére Adatkezelő indokolatlan késedelem nélkül, de a kérelem beérkezésétől számított egy hónapon belül tájékoztatja érintettet a kérelme nyomán hozott intézkedésekről. Amennyiben Adatkezelő nem tesz intézkedéseket az érintett kérelme nyomán, arról legkésőbb a kérelem beérkezését követő 1 hónapon belül tájékoztatja az érintettet az intézkedés elmaradásának okairól, valamint arról, hogy az érintett panaszt nyújthat be a felügyeleti hatóságnál és élhet bírósági jogorvoslati jogával.

Adatkezelő a helyesbítésről, az adatkezelés korlátozásáról és a törlésről az érintettet, továbbá mindazokat értesíti, akivel, illetve amellyel korábban a személyes adatot közölte, kivéve, ha ez lehetetlennek bizonyul vagy aránytalanul nagy erőfeszítést igényel. Az érintettet kérésére Adatkezelő a címzettekről tájékoztatja.

Jogorvoslati lehetőségek

Amennyiben az adatkezeléssel kapcsolatban panaszt kíván tenni, célszerű azt elsőként az adatvédelmi tisztviselő 2. pontban megadott elérhetőségére megküldeni, melyet – annak beérkezését követően – haladéktalanul, de legkésőbb 1 hónapon belül megvizsgál, és a panaszost a vizsgálat eredményéről tájékoztatja.

- **Panasz**

Az érintett a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz panaszt nyújthat be, ha véleménye szerint a rá vonatkozó személyes adatok kezelésével kapcsolatban jogsérelem következett be.

Panasz benyújtásának helye:

Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság

cím:1055 Budapest, Falk Miksa u. 9-11. posta cím: 1363 Budapest Pf. 9.

e-mail: ugyfelszolgalat@naih.hu honlap: www.naih.hu

- **Bírósági jogorvoslati jog**

Az érintett bírósági jogorvoslatra jogosult, ha véleménye szerint az adatkezelő a rá vonatkozó személyes adatokat nem a Rendelet szabályainak megfelelően kezelte, és ebből kifolyólag az érintett jogai sérültek.

A pert az érintett lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti törvényszék előtt lehet megindítani.

A lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti törvényszéket megkeresheti a <http://birosag.hu/ugyfelkapcsolati-portal/birosag-kereso> oldalon.

- **Kártérítéshez való jog, sérelemdíj**

Ha az adatkezelő az adatkezelésre vonatkozó jogszabályok megsértésével kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Amennyiben a szabályoknak nem megfelelő adatkezeléssel az érintett személyiségi joga is sérül, sérelemdíjra jogosult.

Amennyiben további tájékoztatásra van szüksége, kérjük, írjon az adatvedelmitisztviselo@budapest.hu e-mail-címre.

Hatályos: 2018. május 25-től

Frissítve: 2021. 02. 08.

Frissítve: 2022. 04. 01.

Frissítve: 2023. 03. 20.

Frissítve: 2024. 03. 25.

Frissítve: 2024.04.15.

Frissítve: 2025. 02. 04.

Jelölő személy **vagy** szervezet

neve:.....

(természetes személy esetén) születési idő:.....

(természetes személy esetén) állampolgárság:.....

címe:.....

telefonszáma:

e-mail:

szervezet képviselőjének neve:.....

Bírósági ülnökké jelölés

A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény 213. § (4) bekezdése¹ alapján

.....(név, nők esetében leánykori név is)

.....(helység, irányító szám)

.....(utca)szám alatti

lakost a munkaügyi bíróságként eljáró Fővárosi Törvényszékre bírósági ülnöknek jelölöm.

A nyilatkozattal megadott adatok a bírósági ülnökké jelöléshez szükségesek. A vonatkozó adatkezelési tájékoztató elérhető a <https://einfoszab.budapest.hu/form/adatkezelesi-tajekoztatok?id=764> oldalon. A nyilatkozat aláírásával kijelentem, hogy az adatkezelési tájékoztatót megismertem, az abban foglaltakat elfogadom.

Dátum:2025.

.....
a jelölő személy vagy szervezet képviselőjének aláírása

jelölő szervezet bélyegzőlenyomat

¹ A Bjt. 213. § (4) bekezdése alapján a munkaügyi bíróság ülnökeit elsősorban a munkavállalók és munkaadók érdek-képviselői szervei jelölik.

NYILATKOZAT

bírósági ülnökké jelölés elfogadásáról

.....(név, nők esetében leánykori név is)(helység, irányító szám)(utca)szám alatti lakos

a munkaügyi bíróságként eljáró Fővárosi Törvényszékre bírósági ülnökké való **jelölésemet elfogadom.**

A jelöléshez szükséges adatokat az alábbiakban közlöm:

Születési hely, idő:.....

Anyja neve:.....

Iskolai végzettség:.....

Foglalkozás:.....

Szakképzettség:.....

Munkahely neve és címe.....

Egy hónapra járó távolléti díj összege:.....

Elérhetőség2 (telefonszám, e-mail cím):.....

Kijelentem, hogy az ülnökké válásnak:

I. a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 212. § (1) bekezdésében meghatározott szükséges feltételeivel rendelkezem:*

1. 30. életévemet betöltöttem,
2. magyar állampolgár vagyok,
3. nem állok cselekvőképességet érintő gondokság vagy támogatott döntéshozatal hatálya alatt,
4. büntetlen előéletű vagyok és
5. nem állok közügyektől eltiltás hatálya alatt.

A hatósági bizonyítványt, amely igazolja, hogy büntetlen előéletű vagyok és nem állok közügyektől eltiltás hatálya alatt, mellékelten csatolom.

A nyilatkozattal megadott adatok a bírósági ülnökké jelöléshez szükségesek. A vonatkozó adatkezelési tájékoztató elérhető a <https://einfoszab.budapest.hu/form/adatkezelesi->

tájékoztatók;id=764 oldalon. A nyilatkozat aláírásával kijelentem, hogy az adatkezelési tájékoztatót megismertem, az abban foglaltakat elfogadom.

Beleegyezem/Nem egyezem bele*, hogy megválasztásomat a Fővárosi Közgyűlés nyilvános ülésen tárgyalja.

*a megfelelő részt kérjük aláhúzni

Dátum: 2025.....

.....
jelölt aláírása